

Vraag 1 van 10

Nexus (samenhang) Ontwikkelingssamenwerking & Buitenlandse Handel

Het Nederlandse bedrijfsleven kan door middel van handel, investeringen en marktkracht een belangrijke rol spelen bij een aantal van de grote wereldwijde uitdagingen van deze tijd. Om de Nederlandse inzet richting het bedrijfsleven een focus mee te geven wordt gekozen voor een focus op de “twin-transities”; de digitale transitie (via onder meer artificiële intelligentie) en de verduurzamingstransitie. Deze twin-transities op digitale innovatie en verduurzaming zullen de komende jaren een grote rol spelen om de Parijs en Glasgow-doelen voor klimaat te halen. Die doelen moeten we in Nederland halen, maar ook wereldwijd. Hoewel er een grote behoefte is aan Nederlandse expertise en investeringen, zien we dat meer nodig kan zijn om het Nederlandse bedrijven te betrekken bij deze transitie in (lage en) midden-inkomenslanden.

1. Hoe kan het Nederlandse bedrijfsleven meer betrokken worden bij de twin-transitie in (lage en) midden-inkomenslanden?

Het is waardevol om in deze transitie in te steken op consortia: van Nederlandse bedrijven, wetenschappelijke instellingen en partijen uit het maatschappelijk middenveld. Door deze expertises is er een breed blikveld om samen de diverse complexiteiten rondom deze transitie het hoofd te bieden.

Vraag 2 van 10

Nederland kent een lange traditie van publieke private samenwerking. Nu de mondiale uitdagingen steeds groter worden, is het van belang deze publiek-private samenwerkingen te verdiepen en te versnellen. De duurzame ontwikkelingsdoelen zijn in 2015 vastgesteld als actieplan voor overheden, bedrijven, kennisinstellingen en burgers om duurzame ontwikkeling te verwezenlijken wereldwijd.

2. Hoe kunnen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen beter samenwerken om de duurzame ontwikkelingsdoelen te halen?

Door naast overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen ook het maatschappelijk middenveld te erkennen als partner in het behalen van deze doelen. Een voorbeeld van hoe deze samenwerking in de praktijk functioneert is ‘The Code for the Protection of Children in Travel and Tourism’ ([The Code](#)). Heeft maatschappelijk middenveld heeft in deze expertise aangeboden aan het bedrijfsleven, hiermee is samengewerkt om één van de ergste vormen van kinderarbeid te voorkomen en stoppen: seksuele uitbuiting van kinderen.

Deze samenwerkingen kunnen bijvoorbeeld worden gefaciliteerd door sector overstijgende evenementen te organiseren (bijvoorbeeld: werken & investeren in land X). En door het verbeteren van supply chains te stimuleren (bijvoorbeeld door middel van belastingconstructies). Wij bevelen aan dat de Wet Zorgplicht Kinderarbeid wordt meegenomen in IMVO-wetgeving zodat bedrijven in hun keten actief maatregelen treffen om kinderrechten hoog te houden.

Om de SDG's te behalen is het tevens van belang de connectie tussen noodhulp en duurzame ontwikkelingshulp te verstevigen. Voor het *hoe* verwijzen we naar ons antwoord op vraag 7, over ons projectmodel (FCPA) Fragile Contexts Programming Approach. Hier brengen we graag [VisionFund](#) onder de aandacht. Veel microfinancieringsorganisaties verstrekken namelijk geen leningen aan gezinnen die proberen te herstellen, omdat hun gebrek aan vermogen als een te groot risico wordt beschouwd om hen als klant aan te nemen. [VisionFund](#) weet hoe belangrijk kredietlijnen zijn voor gezinnen die proberen hun leven weer op te bouwen na een ramp, of die zich proberen te vestigen als vluchteling in een nieuwe gemeenschap. Onze microfinancieringsprogramma's vormen de brug tussen het voorzien in de onmiddellijke behoeften van de gemeenschap in een humanitaire reactie, en het bewerkstelligen van duurzame ontwikkeling én groei op de lange termijn. Door leningen te verstrekken aan getroffen bevolkingsgroepen in de nasleep van een crisis, kunnen we gezinnen helpen hun leven, huizen en bedrijven weer op te bouwen, negatief copinggedrag te verminderen en veerkracht in de hele gemeenschap op te bouwen.

Vraag 3 van 10

Nederland heeft sinds 2016 een actieplan beleidscoherentie voor ontwikkeling. Beleidscoherentie voor ontwikkeling heeft als doel om in niet-hulp (OS) beleid schade voor ontwikkelingslanden te verminderen en synergiën en samenwerking te versterken. Het Nederlandse actieplan is in 2018 herzien en geeft een overzicht van vijf Nederlandse beleidsthema's die een invloed hebben op de ontwikkelingskansen in ontwikkelingslanden. Deze thema's zijn: (1) het tegengaan van belastingontwijking/ontduiking, (2) ontwikkelingsvriendelijke handelsakkoorden, (3) een ontwikkelingsvriendelijk investeringsregime, (4) verduurzaming van productie en handel en (5) het tegengaan van klimaatverandering.

3. Hoe kan de bovengenoemde Nederlandse inzet op beleidscoherentie voor ontwikkeling verder versterkt of verbeterd worden?

Zie reactie Dutch Relief Alliance op deze vraag → Wij voegen daar graag aan toe: zorg dat bij nieuwe wetgeving de juiste partijen aan tafel uitgenodigd worden, stel dit open. Wij sluiten ons in het antwoord op deze vraag verder graag aan bij de reactie van Partos.

Vraag 4 van 10

Vragen m.b.t. Buitenlandse Handel

Internationale handel en investeringen zijn van groot belang voor de Nederlandse welvaart en werkgelegenheid. De Nederlandse welvaart wordt voor een derde verdiend door internationale handel en een derde van onze banen zijn verbonden aan internationale handel. Onze internationale concurrentiepositie is onderhevig aan de "twin-transities" (digitalisering/innovatie en klimaat/duurzaamheid) en verschuivende geopolitieke verhoudingen. Het is voor Nederland van groot belang om het verdienvermogen te versterken nu en in de toekomst.

Strategisch en duurzaam handelsbeleid

In anticipatie op de geopolitieke en transitie-ontwikkelingen sturen ook buitenlandse staten sterker op hun nationale en internationale beleid. Zo passen staten in toenemende mate assertievere economische diplomatie toe en zetten zij economische machtsinstrumenten in om hun internationale doelen na te jagen. Nederland kan hierin niet achter blijven. De verwevenheid van ons land met de rest van de wereld is groter en kwetsbaarder dan ooit. Als onderdeel van een samenhangend buitenland beleid, zal Nederland zich toeleveren op een strategisch en duurzaam handelsbeleid.

4. Hoe kan de overheid het duurzame verdienvermogen van Nederlandse bedrijven in het buitenland versterken?

Wij sluiten ons in het antwoord op deze vraag graag aan bij de reactie van Partos.

Vraag 5 van 10

Thema's en sectoren van de toekomst

Nu de wereld in transitie is om een goede toekomst voor ons en de generaties na ons te bewerkstelligen verandert de focus van bedrijven, overheid en kennisinstellingen.

5. Op welke thema's of sectoren ziet u kansen om internationaal te ondernemen?

Wij sluiten ons in het antwoord op deze vraag graag aan bij de reactie van Partos.

Vraag 6 van 10

Samenwerking publiek-privaat en rol Midden en Klein Bedrijf (MKB)

Een succesvolle aanpak op het gebied van internationale handel vraagt samenwerking tussen burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de overheid. Het is nuttig om aan te sluiten op de behoeftes van de markt. Waar zijn bedrijven (specifiek het MKB) mee geholpen om de exportkracht en innovatiekracht te vergroten?

6. Hoe kan de overheid het bedrijfsleven (specifiek het MKB) dat internationaal onderneemt (of dat zou willen) beter ondersteunen om zaken te doen in het buitenland?

a. Welke ondersteuning hebben bedrijven nodig om internationaal succesvol te zijn op terreinen van digitale innovatie (innovatiesamenwerking) en verduurzaming?

Beloon organisaties die streven naar eerlijke handel, focus op de positieve voorbeelden en bouw deze uit.

b. Voor handel met welke landen (of regio's of markten) zou ondersteuning moeten zijn?

- hernieuwbare, duurzame energie + alternatieven voor grondstoffen (zoals benzine)
- in de handel op het gebied van diverse producten (met name voedsel en kleding) moet aandacht zijn voor eerlijke prijs voor producten
- focus op lage inkomenslanden

c. Wat zou de overheid op het gebied van handelsbevordering niet meer moeten doen?

Bedrijven ondersteunen die de lokale economie verstoren.

Vraag 7 van 10

Nederlandse inzet op Ontwikkelingssamenwerking

Nederland is op verschillende thema's actief op gebied van ontwikkelingssamenwerking. Zo investeren we in het realiseren van de Sustainable Development Goals (SDG's) en zetten we extra in op opvang in de regio, toegang tot vaccins, klimaatadaptatie en -mitigatie.

Nederland gaat door met wat goed gaat en focust op waar Nederland goed in is, zoals verbinding tussen diplomatie en ontwikkelingssamenwerking. Meer informatie over het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van Nederland is te vinden op www.nlontwikkelingssamenwerking.nl.

7. Waar is Nederland op het gebied van ontwikkelingssamenwerking volgens u goed in? Op welke thema's zou Nederland een aanjagende rol kunnen vervullen?

Wij sluiten ons graag aan bij de reactie van KROS (Coalitie Kinderrechten in Ontwikkelingssamenwerking) en voegen hieraan toe:

COVID-19

Nederland erkent het belang van ontwikkelingssamenwerking door structurele verhoging van het ontwikkelingsbudget en door partnerschappen als Power of Voices. Mooi en nuttig, want sinds 1990 is het aantal kinderen dat jaarlijks sterft door oorzaken die we hadden kunnen voorkomen, zoals armoede, honger en ziekte, *meer dan gehalveerd*. Het is tevens noodzakelijk, nu de kwetsbaarheid van diverse groepen (onder wie nadrukkelijk kinderen) onder invloed van COVID-19 is toegenomen. Kort na het uitroepen van de pandemie door de WHO in maart 2020, waarschuwde World Vision op basis van onderzoek [dat 30 jaararmoedebestrijding teniet dreigde te worden gedaan door deze wereldwijde pandemie](#). Dit blijkt op basis van [nieuw onderzoek helaas bewaarheid te worden](#). Deze pandemie zal voor miljoenen meisjes en jongens leiden tot diepere armoede, verhevigde honger en ziekte, minder onderwijs en meer blootstelling aan geweld en misbruik. De cijfers van toegenomen kindhuwelijken in de gemeenschappen waar wij werken komen al tot ons.

Klimaatverandering

Ook op het gebied van klimaatverandering erkent de regering onderkent dat een toenemend aantal mensen, in het afgelopen jaar 82 miljoen mensen, op de vlucht zijn als gevolg van geweld, onderdrukking en de klimaatcrisis.

Om hier iets aan te doen moet klimaatverandering in al kwetsbare regio's tegen worden gegaan. Hierbij is het noodzakelijk om via IMVO (zie vraag 6) te zorgen dat Nederlandse bedrijven hierin geen schade toebrengen.

Daarnaast kan onze [FMNR methode \(farmer managed natural regeneration\)](#) worden ingezet om woestijnachtige dorre gebieden weer vruchtbaar te maken. Dit zorgt voor betere oogsten en herstel van landschappen. Deze effectieve, maar simpele methode wordt inmiddels in 25 landen in Sub-Sahara Afrika succesvol toegepast. Regeringen in Oost-Afrika hebben deze methode opgenomen in hun jaarplannen en activiteiten. Andere NGO's zijn begonnen met het onderwijzen van FMNR in hun trainingscursussen en veel individuen en NGO's zijn begonnen met het promoten en toepassen van FMNR op verschillende schaalniveaus.

Vraag 8 van 10

Innoveren op OS

Nederlandse internationale samenwerking is flexibel en kennisintensief, we zijn vernieuwend. Zo ontwikkelt Nederland nieuwe manieren van werken en partnerschappen die daarna door bijv. de Europese Commissie en Wereldbank worden opgepakt of opgeschaald. De Nederlandse internationale samenwerking fungeert dus veelal als een creatieve en kennisintensieve incubator (een broedplaats voor nieuwe ideeën. Nederland is een relatief kleine donor, maar als lidstaat van de EU en via bilaterale hulp kan Nederland de zichtbaarheid van EU-hulp vergroten en additionele relevante kapitaalstromen generen.

8. Op welke manier en op welk vlak kan de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking nog meer innoveren?

Als World Vision onderstrepen wij uit de reactie van Partos:
Volgens onderzoek van de OECD en de Wereldbank zal meer dan de helft van de armsten in 2030 leven in gebieden die geteisterd worden door hevige conflicten. Het Nederlands maatschappelijk middenveld is internationaal zeer geprofileerd en hoogwaardig, en geldt als een echte topsector; dat geeft Nederland een krachtig kanaal om tot in de haarvaten van fragiele contexten te werken.

Daar voegen wij graag zelf aan toe:

Een schoolvoorbeeld van innovatie is de [Dutch Relief Alliance](#). Als een van de founding partners is World Vision blij met het partnerschap dat we sinds 2015 met uw ministerie hebben. We zijn met deze alliantie in staat om tijdig, effectief en efficiënt te reageren op de meest ernstige en complexe crises door uitwisseling van vaardigheden en expertise.

Naarmate de problemen in de wereld evolueren en veranderen, moeten onze oplossingen om ze tegen te gaan dat ook doen. Daarom zijn we samen met Oxfam Novib en Save the Children een samenwerkingsverband aangegaan om de humanitaire sector constant te innoveren: [Response Innovation Lab](#) (RIL). Het RIL-initiatief is vanaf het begin nauw verbonden geweest met de Grand Bargain. RIL begon zich onmiddellijk na de Wereldtop over humanitaire hulp van mei 2016 te vormen. De leidende beginselen en prioriteiten zijn gericht op het openstellen van humanitaire systemen voor nieuwe actoren en benaderingen.

Ontwikkelingssamenwerking heeft het echter in zich om niet alleen op korte termijn de lasten van hen die lijden onder conflicten te verlichten, maar ook om te kijken naar de langere termijn en duurzame oplossingen te bewerkstelligen. We brengen u daarom graag op de hoogte van onze [Fragile Contexts Programming Approach \(FCPA\)](#). [De FCPA brengt humanitaire, ontwikkelings- en vredesopbouwactoren samen om flexibel samen te werken aan collectieve resultaten voor kinderen](#). In de programma's wordt door middel van gedetailleerde scenarioplanning de context waarin gewerkt wordt grondig geanalyseerd. Oorzaken van fragiliteit worden geïdentificeerd. Deze gedetailleerde informatie wordt gebruikt om menu's met programmeeropties (survive, adapt, thrive) te ontwerpen die field staff in verschillende combinaties kunnen gebruiken als de situatie 'on the ground' verandert. Zo kunnen zij snel schakelen om de uitvoer van het programma steeds goed aan te passen aan de noden die er op dat moment zijn. Noodhulp als het nodig is, bouwen aan de toekomst als het kan!

Vraag 9 van 10

Een donor met durf

De Nederlandse internationale inzet is gedurfd, omdat we financiële investeringen koppelen aan onze diplomatieke inzet en expertise. We continueren thema's waar we traditionele meerwaarde hebben: seksuele en reproductieve rechten en gezondheid (SRGR), water, voedselzekerheid en veiligheid & rechtsorde. Daarbij kunnen we nog meer gebruik maken van het diplomatieke gewicht van o.a. de EU. We investeren in systeemverandering om te zorgen dat we de SDG's in 2030 realiseren. Met systeemverandering bedoelen we dat we de systemen die armoede en ongelijkheid in stand houden aanpakken.

9. Op welke manier/welk vlak kan Nederland als donor nog meer durf te tonen?

Het siert de minister om buiten de gebaande paden te willen kijken en systeemverandering teweeg te willen brengen om de SDG's te realiseren. We sluiten ons hier van harte bij aan.

Aangezien World Vision de grootste internationale christelijke kind hulporganisatie met ruim 40.000 medewerkers wereldwijd is, willen we de minister graag uitdagen om als donor met durf de samenwerking met Faith Based Actors in Ontwikkelingssamenwerking te verstevigen en uit te breiden.

Systemen veranderen als de mensen in die systemen veranderen. [Ongeveer 85% van de wereldbevolking identificeert zich met een religie](#). De meest beleden religie is het christendom, aangehangen door naar schatting 2,38 miljard mensen wereldwijd. De Islam, die door meer dan 1,91 miljard mensen wordt beoefend, komt op de tweede plaats.

Local Faith Actors zijn daarom als geen ander in staat culturele en maatschappelijke normen te transformeren en gedragsverandering teweeg te brengen. Omdat zij in staat zijn aan te sluiten bij wat mensen ten diepste beweegt, en vanuit daar het gesprek naar verandering start.

Om die reden werken wij met onze [Channels of Hope methode](#) op precies die manier. Channels of Hope is een World Vision-methodologie die geloofsleiders en geloofsgemeenschappen motiveert en ondersteunt om belangrijke problemen met betrekking tot het welzijn van kinderen tegen te gaan (denk aan kindhuwelijken, geweld tegen kinderen, kinderarbeid). Dit is effectief gebleken in de bestrijding van ebola ([Berkley Center for Religion, Peace and World Affairs](#)) en is ook ingezet tijdens de coronapandemie om besmettingen tegen te gaan en vaccinatiebereidheid te doen toenemen. Daarnaast hebben we hieraan bij kunnen dragen door in één van de COVAX working groups plaats te nemen (in de vorm van Robert Kanwagi).

Dit vraagt van het ministerie om te investeren in kennis over religie, zodat de samenwerking tussen de overheid en religieuze actoren kan worden bevorderd. Verder verwijzen we hiervoor naar de reactie van Vereniging Prisma, die ook het rapport aanhaalt waar wij aan mee hebben gewerkt.

Vraag 10 van 10

Afrondende algemene vraag

10. Heeft u nog andere punten van aandacht die u vindt dat meegenomen dienen te worden in de nieuwe beleidsnota?

Ten slotte willen we aanmoedigen om als donor met durf ook inspraak te geven aan kinderen in het beleid en de uitvoering daarvan. Wij zagen dat de Nationale Jeugdraad recent al in het parlement aanwezig was. Dit bevelen we op uw beleidsterrein ook van harte aan. Binnen de CRC (Convention on the Rights of the Child) is kindparticipatie één van de kernprincipes. Binnen VN-netwerken en in de EU is kindparticipatie al als waardevol erkend en worden deze zalen regelmatig toegesproken door kinderen. Wij zijn van mening dat kinderen en jongeren een belangrijke rol kunnen spelen als ‘agents of change’ met het vermogen om deel te nemen aan besluitvormingsprocessen, in overeenstemming met hun evoluerende capaciteiten en geleidelijk toenemende autonomie.

Een mooi voorbeeld hiervan is Meghla, een jonge meid uit Bangladesh die strijd tegen kindhuwelijken (waar zij op 13-jarige leeftijd bijna zelf de dupe van werd) en nu samen met World Vision werkt om deze schadelijke praktijk tegen te gaan. [Tijdens de European Development Days conferentie van de Europese Commissie in Brussel](#) in 2018 sprak zij hierover de 8000 aanwezigen toe. Tevens ontmoette zij hierover prinses Mabel om dit onderwerp onder de aandacht te brengen.

Daarnaast: laten we als internationale gemeenschap prioriteit verlenen aan landen die op lange termijn het grootste risico lopen als gevolg van COVID-19 , klimaat- en andere crises. Dit vraagt om een ambitieus Nederlands buitenlands beleid.

Wij pleiten daarom voor investering in het maatschappelijk middenveld. Organisaties die in de haarvaten van de samenleving opereren, die crises effectief kunnen bestrijden omdat zij toegang hebben tot de meest kwetsbaren. We zijn als World Vision dankbaar dat [we al 30 jaar samenwerken met het World Food Programme](#) van de VN om wereldwijde honger te bestrijden, [en al 18 jaar hun grootste uitvoerende partner zijn](#).